Gemeente Amstelveen

RAADSVOORSTEL

Voorstel nr 11

Datum B&W-besluit n.v.t.
D21-372457/Z21-091885

Voor de raadsvergadering van
16 februari 2022

Portefeuillehouder wethouder Rob Ellermeijer

Afdeling Griffie

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
Mariska Steinz
(020) 540 46 82
m.steinz@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie op Ruimte, wonen en natuur (RWN) 3 februari 2022

Onderwerp

Evaluatie woonbeleid. Een onderzoek van de Rekenkamercommissie Amstelveen

Gevraagd besluit

1. Naar aanleiding van de conclusies en aanbevelingen van het onderzoek naar het woonbeleid van de gemeente Amstelveen het college van burgemeester en wethouders de volgende opdrachten te geven:
    a. concretiseer bestaande beleidsdoelen en monitor achterliggende aannames;
    b. maak de (waarschijnlijke) gevolgen van sturing inzichtelijk en breng risico's in beeld;
    c. monitor de doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid;
    d. verbeter de kwaliteit van informatievoorziening aan de raad en vergroot het zicht op de regio.
2. Als raad uw positie ten opzichte van deze regionale aspecten te versterken, bijvoorbeeld door de aanstelling van een of meer raadsrapporteurs, die de regionale ontwikkelingen namens de raad kunnen volgen en aan de raad verslag kunnen uitbrengen.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

De raad inzicht in en grip bieden op het complexe domein van het woonbeleid.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De Rekenkamercommissie heeft onderzoek gedaan naar het woonbeleid van de gemeente Amstelveen dat antwoord geeft op de volgende vragen:

1. Met welke opgaven op de woningmarkt dient het gemeentelijk woonbeleid voor de komende jaren rekening te houden?
2. Is een goede probleemanalyse gemaakt, waarbij recht is gedaan aan de belangen van alle betrokken partijen?
3. Zijn de doelen van het woonbeleid helder en concreet geformuleerd?
4. Wordt er effectief gestuurd op het realiseren van deze doelen?
5. Heeft de gemeente zicht op misbruik van toewijzing van woningen en hoe stuurt de gemeente op het voorkomen van dergelijk misbruik?
6. Wanneer en hoe wordt de raad geïnformeerd over de uitvoering van het woonbeleid?
7. Welke partijen zijn betrokken bij het woonbeleid en wat zijn hun belangen?
8. Welke mogelijkheden heeft de raad om te sturen en hoe worden deze mogelijkheden gebruikt?
9. Zijn er verbeteringen mogelijk?

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Wonen.

Aanleiding

Het woonbeleid vraagt om meerdere redenen veel aandacht van gemeenten. Ook van Amstelveen. De gemeente staat voor een aantal grote uitdagingen; er moet flink worden bijgebouwd om starters een kans te geven op de woningmarkt, de doorstroming van sociale naar reguliere huurwoningen stokt en het verduurzamen van de woningvoorraad vraagt om vertrekkende ingrepen. Als reactie op deze uitdagingen heeft de gemeente in de Woonagenda 2020-2030 een aantal ambitieuze doelen gesteld, waarvan een groot deel al de komende drie jaar moet worden gerealiseerd. Voor de raad is het vaak lastig om overzicht en grip te houden op dit complexe domein. Dit onderzoek helpt de raad om meer grip te krijgen op het woondomein en kan de raad ondersteunen in het uitvoeren van zijn kaderstellende en controlerende rol en het optimaliseren van de verantwoordingssystematiek.

Argumenten

1a. De Woonagenda 2020-2030 is gebaseerd op een consistente en onderbouwde probleem-analyse, maar de exacte omvang van de woonopgave wordt zelden concreet gemaakt.
Beleidsdoelen sluiten goed aan op de probleemanalyse maar zijn weinig concreet.
Het is met name zaak om ervoor te zorgen dat doelstellingen toetsbaar zijn; abstracte formuleringen als 'kleinere betaalbare woningen bouwen voor jongeren en starters' moeten waar mogelijk worden vervangen door doelen die aangeven om hoeveel woningen met een bepaald oppervlakte en een zekere richtprijs het gaat en wanneer deze gereed dienen te zijn. Om te voorkomen dat dergelijke doelen achterhaald raken, is het belangrijk dat het college achterliggende aannames over de woningmarkt volgt en periodiek actualiseert. Het verschijnen van het volgende onderzoek 'Wonen in de Metropoolregio Amsterdam' zou hier een logisch moment voor zijn.

1b. De gemeente zet veel verschillende sturingsmiddelen in, maar het zicht op de bijdrage van deze middelen aan het behalen van beleidsdoelen is beperkt.
Omdat de gemeente beperkte mogelijkheden heeft om direct te sturen op het bereiken van beleidsdoelen, moet goed in de gaten worden gehouden welke maatregelen in welke mate bijdragen aan die doelen. Op korte termijn adviseert de rekenkamercommissie dat het college de gezamenlijke werking van ingezette middelen in kaart brengt, samen met de daarbij behorende waarschijnlijkheden en onzekerheden. Een dergelijke analyse zou periodiek moeten worden geactualiseerd en per definitie met onzekerheid omgeven zijn, waardoor het van belang is dat naast mogelijke effecten ook de belangrijkste risico's in kaart worden gebracht; een 'risicoparagraaf' als graadmeter van de waarschijnlijkheid dat verwachte effecten ook daadwerkelijk zullen plaatsvinden.

1c. Uitvoering komt op gang, doelmatigheid en doeltreffendheid zijn (nog) niet in beeld.
Dat het op dit moment te vroeg is om vast te stellen of en in hoeverre het beleid doelmatig en doeltreffend is, betekent dat de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid op een later moment moet worden vastgesteld. Hoewel niet elke beleidsmaatregel op hetzelfde moment gerealiseerd zal worden en dus ook niet op hetzelfde moment kan worden geëvalueerd, beveelt de rekenkamercommissie aan dat de raad en het college vooraf afspraken maken over het moment en de wijze van evaluatie. Zo is van tevoren duidelijk wanneer en op welke manier het beleid geëvalueerd wordt en welke informatie hiervoor dient te worden verzameld.

1d en 2. De gemeenteraad stuurt actief, maar mist strategische informatie.
De raad ontvangt veel informatie over wonen en onderwerpen die daarbij horen, zoals leefbaarheid. Die informatie is soms lastig te duiden. De rekenkamercommissie beveelt daarom aan een expliciete koppeling te maken tussen informatie en de beleidsdoelstelling waarop die informatie betrekking heeft, zodat het voor raadsleden makkelijker wordt om te bepalen hoe bepaalde informatie moet worden gelezen.
Daarnaast kan de grip van de raad op regionale aspecten van het woonbeleid worden vergroot als het college de raad vaker informeert over de aard en planning van regionale besluitvormingstrajecten en regionale informatie toegankelijker maakt, bijvoorbeeld door deze te voorzien van een context. De rekenkamercommissie beveelt de raad aan om ook

zelf zijn positie ten opzichte van deze regionale aspecten te versterken. Dat kan bijvoorbeeld door een of meer raadsrapporteurs aan te stellen. Deze raadsrapporteurs zouden regionale ontwikkelingen namens de raad kunnen volgen en hierover aan hun mede-raadsleden verslag kunnen uitbrengen.

Kanttekeningen

N.v.t.

Financiën

N.v.t.

Communicatie

De uitkomsten van het onderzoek zullen via een persbericht, de website, de nieuwsbrief en de sociale media van de raad worden gecommuniceerd. Het onderzoeksrapport wordt gepubliceerd op de website van de raad.

Procedure

Het rapport van de rekenkamercommissie wordt aan de gemeenteraad aangeboden om te agenderen. Het rapport kan worden besproken in de raadscommissie Ruimte, wonen en natuur en in de gemeenteraad.

Bijlagen

Evaluatie woonbeleid. Een onderzoek van de Rekenkamercommissie Amstelveen.

De griffier, De voorzitter van de Rekenkamercommissie,

Debby de Heus Cor Visser

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

De commissie heeft het voorstel besproken. Het kan als bespreekstuk aan de raad worden voorgelegd ter besluitvorming. GroenLinks komt met een motie voor een nieuwe woonagenda.

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. Naar aanleiding van de conclusies en aanbevelingen van het onderzoek naar het woonbeleid van de gemeente Amstelveen het college van burgemeester en wethouders de volgende opdrachten te geven:

a. concretiseer bestaande beleidsdoelen en monitor achterliggende aannames;
b. maak de (waarschijnlijke) gevolgen van sturing inzichtelijk en breng risico's in beeld;
c. monitor de doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid;
d. verbeter de kwaliteit van informatievoorziening aan de raad.

2. Als raad uw positie ten opzichte van deze regionale aspecten te versterken, bijvoorbeeld door de aanstelling van een of meer raadsrapporteurs, die de regionale ontwikkelingen namens de raad kunnen volgen en aan de raad verslag kunnen uitbrengen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 16 februari 2022.

De griffier, De voorzitter,

Debby de Heus Tjapko Poppens